

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 4.3.2020
COM(2020) 91 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση του υπερβολικού δημοσιονομικού
ελλείμματος στη Ρουμανία**

{SWD(2020) 53 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος στη Ρουμανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 7,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (ΣΛΕΕ) τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) βασίζεται στον στόχο επίτευξης υγιών δημόσιων οικονομικών ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή βιώσιμη ανάπτυξη, ικανή να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- (3) Στις [17 Μαρτίου] 2020, το Συμβούλιο, βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, εξέδωσε απόφαση σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος στη Ρουμανία.
- (4) Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου¹, το Συμβούλιο υποχρεούται να απευθύνει συστάσεις στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος προκειμένου να τερματίσει την κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Με τη σύσταση πρέπει να καθορίζεται μέγιστη προθεσμία έξι μηνών προκειμένου το κράτος μέλος να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Επιπλέον, με τη σύσταση για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο πρέπει να καλεί το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να επιτύχει ετήσιους δημοσιονομικούς στόχους οι οποίοι, με βάση τις προβλέψεις στις οποίες βασίζεται η σύσταση, συνεπάγονται μια ελάχιστη ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου, ήτοι του κυκλικά προσαρμοσμένου ισοζυγίου, εξαιρουμένων των έκτακτων και λοιπών προσωρινών μέτρων, κατά τουλάχιστον 0,5% του ΑΕΠ, ως σημείο αναφοράς.
- (5) Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, με επέκταση στις δημοσιονομικές μεταβλητές έως το 2022, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται να έχει διαμορφωθεί στο 3,9 % το 2019. Με βάση την παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, η Επιτροπή προβλέπει ότι η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ θα είναι μέτρια αλλά θα παραμείνει ισχυρή στο 3,8 % το 2020 και στο 3,5 % το 2021 και το 2022. Αφενός, τα σημαντικά δημοσιονομικά κίνητρα που απορρέουν από τις

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.

τρέχουσες πολιτικές θα εξακολουθήσουν να δίνουν κάποια ώθηση στην ιδιωτική κατανάλωση. Αφετέρου, η συνεχιζόμενη διεύρυνση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα διαβρώσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επενδυτών στη βιωσιμότητα της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας. Ως εκ τούτου, οι επενδύσεις αναμένεται να εξασθενήσουν, καθώς οι ιδιώτες επενδυτές λαμβάνουν υπόψη την επιδείνωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Η συμβολή των καθαρών εξαγωγών αναμένεται να παραμείνει αρνητική εντός του χρονικού ορίζοντα των προβλέψεων, καθώς οι εξαγωγές εξακολουθούν να επηρεάζονται από τη χαμηλή εξωτερική ζήτηση, ενώ οι εισαγωγές στηρίζονται από την ιδιωτική κατανάλωση. Τούτο, με τη σειρά του, θα επιδεινώσει περαιτέρω το ήδη υψηλό έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

- (6) Στις 10 Δεκεμβρίου 2019, η κυβέρνηση ενέκρινε και διαβίβασε στο Κοινοβούλιο τη δημοσιονομική στρατηγική της για την περίοδο 2020-22 (στο εξής: δημοσιονομική στρατηγική), με αναθεωρημένο στόχο για το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης, ύψους 3,8 % του ΑΕΠ το 2019, που υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Η αναθεώρηση αυτή, σε σχέση με το, αρχικά προγραμματισμένο, 2,8 % του ΑΕΠ το 2019, βασίστηκε σε στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα. Η δημοσιονομική στρατηγική κυρώθηκε με νόμο στις 18 Δεκεμβρίου 2019.
- (7) Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, με επέκταση στις δημοσιονομικές μεταβλητές έως το 2022, το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης θα παραμείνει πάνω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για το σύνολο της περιόδου των προβλέψεων. Η Επιτροπή προβλέπει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης ύψους 4,0 % του ΑΕΠ το 2019, 4,9 % το 2020, 6,9 % το 2021 και 7,7 % το 2022 εάν δεν υπάρξει αλλαγή πολιτικής. Το διαρθρωτικό έλλειμμα προβλέπεται να επιδεινωθεί κατά 1,0 % του ΑΕΠ το 2019, κατά περαιτέρω 1,9 % του ΑΕΠ το 2021 και κατά περαιτέρω 0,8 % το 2022. Η αύξηση του ελλείμματος που προβλέπει η Επιτροπή οφείλεται κυρίως στις σημαντικές αυξήσεις των συντάξεων που θεσπίστηκαν το καλοκαίρι του 2019. Οι υψηλότερες δαπάνες για τις συντάξεις θα συμβάλουν στην αύξηση του ελλείμματος κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2020, 1,7 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2021 και 1,1 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2022. Ο διπλασιασμός του επιδόματος τέκνων, που πρόκειται να τεθεί σε ισχύ από τον Αύγουστο του 2020, εκτιμάται ότι θα έχει δημοσιονομικό κόστος ύψους 0,6 % του ΑΕΠ σε ετήσια βάση. Στη δημοσιονομική στρατηγική της, η κυβέρνηση προβλέπει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης ύψους 3,6 % του ΑΕΠ το 2020, 3,4 % το 2021 και 2,8 % το 2022. Με βάση τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης, αυτό θα οδηγούσε σε διαρθρωτική προσαρμογή της τάξης του 0,3 % το 2020, 0,2 % το 2021 και 0,6 % το 2022. Η προσαρμογή της δημοσιονομικής στρατηγικής είναι ως επί το πλείστον βασισμένη σε δαπάνες. Ειδικότερα, οι δαπάνες για αμοιβές εργαζομένων, αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που δεν συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ προβλέπεται να μειωθούν ως ποσοστό του ΑΕΠ. Η πρόβλεψη της δημοσιονομικής στρατηγικής για χαμηλότερο έλλειμμα, σε σύγκριση με τις προβλέψεις της Επιτροπής, πηγάζει από πιο αισιόδοξες υποκείμενες μακροοικονομικές προβολές στη δημοσιονομική στρατηγική και από το γεγονός ότι η δημοσιονομική στρατηγική δεν λαμβάνει υπόψη τις δημοσιονομικές επιπτώσεις ορισμένων θεσπισθέντων μέτρων, ενώ η σχεδιαζόμενη συγκράτηση των τρεχουσών δαπανών δεν υποστηρίζεται πλήρως από τα θεσπισθέντα ή ανακοινωθέντα με αξιόπιστο τρόπο μέτρα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να ληφθεί πλήρως υπόψη στις προβλέψεις της Επιτροπής.

- (8) Το χρέος της γενικής κυβέρνησης στη Ρουμανία ανήλθε σε 34,7 % του ΑΕΠ το 2018. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής, το χρέος της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί σε 46,6 % του ΑΕΠ το 2022, παραμένοντας έτσι κάτω από την τιμή αναφοράς της Συνθήκης.
- (9) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του έτους που ακολουθεί εκείνο κατά το οποίο διαπιστώθηκε το υπερβολικό έλλειμμα (στη συγκεκριμένη περίπτωση το 2021), εκτός εάν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις. Η πορεία προσαρμογής θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και δημοσιονομικής θέσης του κράτους μέλους.
- (10) Στην παρούσα περίπτωση, τέτοιες ειδικές περιστάσεις υπάρχουν στη Ρουμανία. Η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2021 θα απαιτήσει υπερβολικά έντονη δημοσιονομική προσαρμογή και θα οδηγήσει σε σημαντική απώλεια παραγωγής. Μια μακρότερη πορεία προσαρμογής, παρόλο που απαιτεί ακόμη σημαντικές ετήσιες προσαρμογές, θα έχει περισσότερο σταδιακό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι το δημοσιονομικό έτος 2020 έχει ήδη αρχίσει. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που εφαρμόζονται παράλληλα με τη δημοσιονομική εξυγίανση θα συμβάλουν στην εξασφάλιση σταθερής διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος. Υπό το πρίσμα αυτό και λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης στη Ρουμανία, η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2022 είναι δικαιολογημένη.
- (11) Μια αξιόπιστη και βιώσιμη πορεία προσαρμογής εντός της εν λόγω προθεσμίας θα απαιτούσε από τη Ρουμανία να επιτύχει ονομαστικό στόχο για το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης 3,6 % του ΑΕΠ το 2020, 3,4 % το 2021 και 2,8 % το 2022 ο οποίος, με βάση τις προβλέψεις της Επιτροπής, συνάδει με ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών² ύψους 8,2 % το 2020, 5,5 % το 2021 και 5,5 % το 2022. Ο εν λόγω ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών θα είναι ο βασικός δείκτης που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της δημοσιονομικής προσπάθειας, σε περίπτωση που χρειάζεται προσεκτική ανάλυση. Η αντίστοιχη ετήσια προσαρμογή στο διαρθρωτικό ισοζύγιο είναι 0,5 % του ΑΕΠ το 2020, 0,8 % του ΑΕΠ το 2021 και 0,8 % του ΑΕΠ το 2022. Με βάση τις τρέχουσες προβλέψεις, οι στόχοι αυτοί εξακολουθούν να επιτρέπουν ετήσιες αυξήσεις των πραγματικών καθαρών δαπανών. Η επίτευξη των στόχων θα απαιτήσει πιθανότατα την επανεξέταση των νομοθετημένων μεγάλων αυξήσεων των συντάξεων και άλλων πρόσφατων μέτρων που οδηγούν στην απότομη επιδείνωση του ελλείμματος στο βασικό σενάριο.
- (12) Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης πρέπει να εξασφαλίζουν μόνιμη διόρθωση και να στοχεύουν παράλληλα στη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών και στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας.
- (13) Από το 2016, η Ρουμανία έχει συστηματικά και επανειλημμένα παρεκκλίνει από τους δημοσιονομικούς κανόνες που κατοχυρώνονται στο εθνικό δημοσιονομικό πλαίσιο, καθιστώντας τους σε μεγάλο βαθμό αναποτελεσματικούς. Είναι σημαντικό η

² Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

Ρουμανία να διασφαλίσει, στο μέλλον, την πλήρη εφαρμογή του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου.

- (14) Μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, οι κίνδυνοι για υγιή δημόσια οικονομικά φαίνονται υψηλοί, λόγω των υψηλών δημοσιονομικών ελλειμμάτων και του κόστους της γήρανσης του πληθυσμού. Οι αυξήσεις των συντάξεων, που θεσπίστηκαν το καλοκαίρι του 2019 και προβλέπεται να τεθούν σε ισχύ την περίοδο 2019-2021, συμβάλλουν σημαντικά στους εν λόγω κινδύνους. Αυτό επιβεβαιώνει την επείγουσα ανάγκη για πλήρη αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

- (1) Η Ρουμανία οφείλει να θέσει τέλος στην παρούσα κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2022.
- (2) Η Ρουμανία θα πρέπει να επιτύχει ονομαστικό στόχο ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης 3,6 % του ΑΕΠ το 2020, 3,4 % του ΑΕΠ το 2021 και 2,8 % του ΑΕΠ το 2022, ο οποίος συνάδει με ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών 8,2 % το 2020, 5,5 % το 2021 και 5,5 % το 2022, που αντιστοιχούν σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή 0,5 % του ΑΕΠ το 2020, 0,8 % του ΑΕΠ το 2021 και 0,8 % του ΑΕΠ το 2022.
- (3) Η Ρουμανία θα πρέπει να καθορίσει και να εφαρμόσει αυστηρά τα μέτρα που απαιτούνται για την επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2022. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν διαρκή διόρθωση με ευνοϊκό για την ανάπτυξη τρόπο. Η Ρουμανία θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα έκτακτα έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος.
- (4) Το Συμβούλιο ορίζει την προθεσμία της 15ης Σεπτεμβρίου 2020 για να λάβει η Ρουμανία αποτελεσματικά μέτρα και, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, να υποβάλει λεπτομερή έκθεση σχετικά με τη στρατηγική εξυγίανσης που προβλέπεται για την επίτευξη των στόχων. Στη συνέχεια, οι ρουμανικές αρχές θα πρέπει να υποβάλλουν έκθεση για την πρόοδο που συντελείται στην εφαρμογή των συστάσεων τουλάχιστον ανά εξάμηνο, έως την πλήρη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος

Επιπλέον, οι ρουμανικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή του εθνικού δημοσιονομικού πλαισίου της χώρας. Για να εξασφαλιστεί η επιτυχία της στρατηγικής για τη δημοσιονομική εξυγίανση, θα είναι επίσης σημαντική η υποστήριξη της δημοσιονομικής εξυγίανσης με εκτενείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στη Ρουμανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, και ιδίως εκείνες που αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*